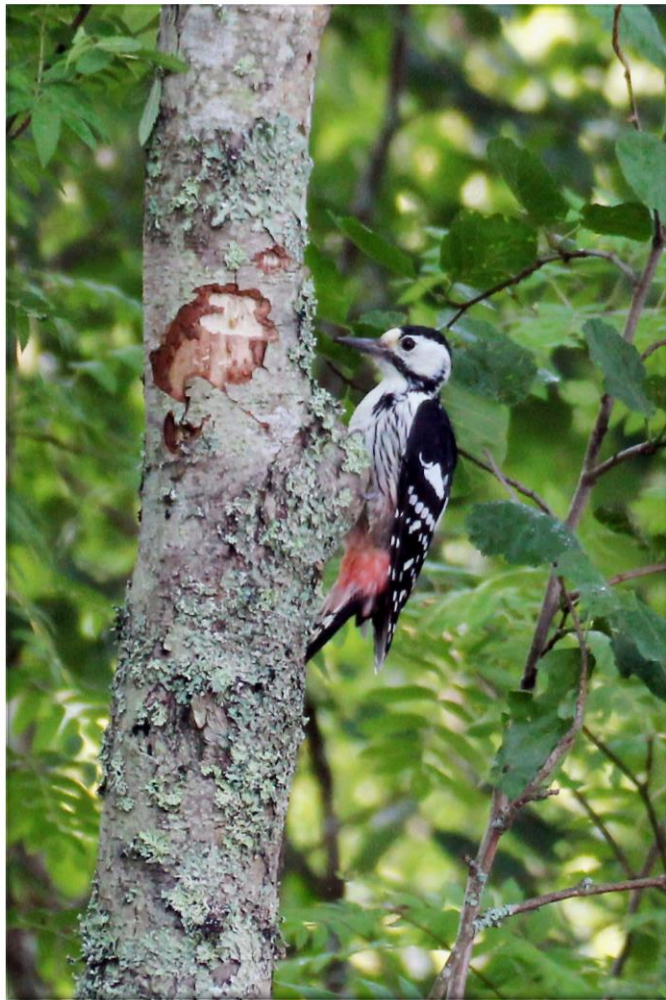

KELOLAINEN 2/2020

***Tämän julkaisun toiminta-
ajatuksena on viestiä
kelolaisten välillä.***

***Kerromme ajankohtaisista
edunvalvontaan ja toimintaan
liittyvistä asioista KELO-liiton
ja VENK:n taholta.***

***Yhdistyksiltä tulevat
kirjoitukset ja kuvat
ovat merkittävä osa
lehden sisältöä.***

***Julkaistaan
verkossa- ja
tulostusversiona.***

***Julkisen alan eläkeläisten liitto KELO ry
Sörnäisten rantatie 23, 00500 Helsinki
S-posti: kelo@jhl.fi
Kotisivut: www.keloliitto.fi
Facebook: KELO ry***

Hyvinvointia läpi elämän...

VUOSI JOKA MUISTETAAN

Kuluvana keväänä on ollut pakko hiljentää tahtia ja pohdiskella elämää. Kevään tapahtumat ovat varmasti vaikuttaneet meihin senioreihin pysäyttävästi. Kentältä on tullut minulle viestejä ja yhteydenottoja sekä kyselyjä siitä milloin taas päästään yhteisiin tapaamisiin, matkoille ja harrastusten pariin. Toisaalta sitten on taas tullut toiveita katsella ja odotella rauhassa epidemiatilanteen rauhoittumista. Näiden toiveiden yhteensovittamista pohdiskellessani, olen samalla miettinyt Kelo ry:n merkitystä. Nyt olisi se hetki, jolloin meidän tulisi tehdä suunnitelmia tulevaisuuteen. Mitä on Kelo ry:n toiminta, mihin jäsenyhdistysten tarpeisiin voimme vastata ja miten? Miten parhaiten voimme toimia senioreiden edunvalvojana ja millä resursseilla?

Asioita rauhassa miettiessäni kevään kuluessa olen entistä vakuuttuneempi siitä, että meitä kelolaisia tarvitaan. Olen iloinen siitä, miten suurella huolella moni jäsenyhdistyksemme, erityisesti Helsinki, Joensuu ja Turku lähtivät tutkimaan hallituksen esitystä eduskunnalle sote-maakuntien perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta. Lausuntoa meiltä pyysi VENK ry, joka taas puolestaan antaa jäsenliittojensa yhteisen kannanoton uudistusta koskevasta lainsäädännöstä. Kaikilla jäsenyhdistyksillämme, jotka antoivat palautetta, oli yhteisenä viestinä se, että uudistuksen tavoitteet ovat hyviä. Halutaan, että palvelut turvataan yhdenvertaisesti kaikille Suomessa asuville, parannetaan palvelujen saatavuutta ja väestön ikääntymisen tuomat haasteet pystytään jatkossa paremmin huomioimaan. Eläkevarat tulee myös jatkossa olla pelkästään eläkkeiden maksua varten rahastoituna. Lausunto on kokonaisuudessaan luettavissa tämän lehden sivuilta ja kotisivujemme kautta.

Yhteiskunnallinen vaikuttaminen on yksi tärkeä osa työtämme. Toivon teidän kelolaisten jatkossakin innostuneesti osallistuvan yhteisten asioiden pohdintaan ja aktiiviseen toimintaan. Meitä senioreita tarvitaan mukaan myös kunta- ja poliittiseen elämään ja vaikuttamaan ikäihmisten palvelujen kehittämiseen. Seuraavat kuntavaalit ovat ensi vuonna ja kelolaisia ehdokkaita valtuustoihin olisi nyt kartoitettava. Vähintäänkin ensi vuonna on syytä yhdistysten kannustaa jäseniään äänestämään tulevissa vaaleissa.

Käytetään syksy Kelo ry:n tulevaisuustyön pohdintaan ja jatketaan aktiivista toimintaa Kelo ry:n toimesta sitten kun liikkuminen ja tapaaminen on turvallista. Tilanteet kentällä poikkeavat paikkakunnittain, joten Te aktiivit parhaiten osaatte arvioida miten voi turvallisesti kokoontua ja jatkaa yhdistysten toimintaa omalla paikkakunnallanne. Kelo ry:n matkailujaosto tiedottaa syksyn kuluessa miten suunniteltuja matkoja voidaan toteuttaa.

Aurinkoista syksyä, pysytään terveinä ja pidetään itsestämme kuin toisistammekin hyvää huolta!

Päivi Lilleberg

puheenjohtaja

Matkailujaoston syksyn matkat 2020

Matkailujaoston viime syksynä vahvistetut matkat toteutetaan.

Kylpylämatka Parnu Estonia Spa Medical 16.-23.11.2020. Hinta 255 eur.

Tervetuloa mukaan iloiseen matkaporukkaan ja

kohottamaan kuntoasi hyvien kylpylähoitojen/palveluiden myötä.

Herkulliset ateriat tarjoaa hotellin keittiö aamuin illoin.

Kylpylän puolella on monenlaista saunaa ja vesiallasta/vesihierontaa tarjolla

Tallinnan joulukuusi 8-10.12.2020 Hinta.165 eur

Aikaa tehdä ostoksia tai nauttia hyvinvointipalveluista.

Tilanteen muutoksesta koronasta johtuen tiedotetaan!

Hinnat Helsingistä Vironmatkoille.

Länsisatamasta lähdöt matkoille.

Huom. voimassa oleva passi tai kuvallinen poliisin myöntämä henkilökortti

Huom: Muista myös henkilökohtainen matkavakuutus!

Ilmoittautumiset

Sirkka Härkönen

sirkukka.harkonen@gmail.com tai 0408380962

tai oman yhdistyksen matkavastaavan kautta

Julkisen alan eläkeläisten liittoKELO ry

Hyvinvointia läpi elämän...

16-23.11 2020 Syksyn perinteinen kylpylämatka Pärnuun Estonia Medical Spa

Matkan hinta **255 €/2hh** (1 hh lisä 99 € sis. laivan B1-hytin) + liityntäkuljetus

16.11.2020 Kokoontuminen H:gin Länsiterminaali T1 **klo 16.30**, 2 krs. Laiva lähtee klo 18.30.

Laivakuljetus M/S Europalla, yö laivassa.

Bussikuljetus Tallinnan satamasta Pärnuun ja Pärnusta Tallinnan satamaan.

Kylpylässä kolme hoitoa/pv kuutena päivänä, minimi 15 hoitoa, lääkärintarkastusta varten ottakaa mukaan reseptit.

Tänä vuonna ei ole yhdistys välistä keilaturnausta, koska Pärnu Bowling on suljettu.

Joulujuhlaa vietetään Ravintola Nootissa (erillishintaan, hinta ilmoitetaan myöhemmin).

Tähän juhlaan toivomme yhdistyksiltä ohjelmaa. Ilmoittakaa ohjelmasta ennakkoon omalle matkavastaavalle, joka ilmoittaa siitä matkailujaostolle.

Paluu maanantai 23.11 klo 12.30 Tallinnasta (D-terminaali) M/S Megastar, saapuu Helsinkiin klo 15.30.

Laivalla varattu hyttejä matkatavaroille.

Matkan viimeinen Ilmoittautumispäivä sekä viimeinen maksupäivä 10.10.2020, pankkiviite:50034

HUOM! Lisäpalveluna menomatkalle voit varata illallisbufee 34 €, paluumatkalle oman lepotuolin Comfort-loungesta hintaan 24 € sisältäen pientä purtavaa tai oman hytin 30 €.

Matkan hintaan sisältyy:

- menomatka M/S Europalla B2/B1 hyteissä
- aamiainen laivalla menomatkalla
- paluumatka M/S Megastarilla, matkatavaroille varattu hyttejä
- bussikuljetus Tallinna-Pärnu-Tallinna
- majoitus 2 hh/1hh huoneissa, puolihoito (aamiainen, päivällinen)
- lääkärintarkastus (ota käytössä olevat reseptit mukaan)
- kolme kylpylähoitoa/päivä lääkärin ohjeiden mukaisesti, yhteensä 15 hoitoa
- matkanjohtajan palvelut

Matkatiedustelut ja ilmoittautumiset Sirkka Härköselä puh 040 8380962 tai sposti:sirkukka.harkonen@gmail.com tai yhdistyksen omalle matkavastaavalle

Varausmaksu 50 € maksettava seitseman vuorokauden kuluessa ilmoittautumisesta.

Varausmaksua ei palauteta. Maksun saaaja: Julkisen alan eläkeläisten liitto Kelo ry, matkailujaosto

tilinumero: FI29 1555 3000 1206 84

Muista passi ja henkilökohtainen matkavakuutus

PS: Jos haluat Tallinkin Club One-pisteet itsellesi, ilmoita kortin numero matkaa varatessasi

Julkisen alan eläkeläisten liitto KELO ry

Hyvinvointia läpi elämän...

08-10.12.2020 Tallinnan Joulu

Hinta **165 €/2hh**

8.12.2020 Klo 16.45 Kokoontuminen Länsi terminaali T1 2 kerros (matkalippujen jakoa varten)

Klo 18.30 Laiva M/S Europa lähtee kohti Tallinnaa

9.12.2020 Majoittuminen Tallink Spa & Conference Hotelliin, Sadama 11A, Tallinna.

Jouluinen päivällinen hotellissa ja illalla Tsaikovskin mestariteokset Estonia teatterissa (B.Balanchinen ja M.Murdmaan lyhytbaletit)

10.12.2020 Paluu Helsinkiin M/S Europalla (lähtöaika Tallinnasta klo 12.30)

Matkan viimeinen ilmoittautuminen, sekä viimeinen maksupäivä 6.10.2020, pankkiviite 50047

HUOM! Lisäpalveluna menomatkalle voit varata illallisbueen 34 € tai oman hytin paluumatkalla 30 €.

Matkan hintaan sisältyy:

- menomatka M/S Europalla B2 hytteissä
- aamiainen laivalla menomatkalla
- paluumatka M/S Euroopalla, matkatavaroille varattu hyttejä
- majoitus 2 hh, aamiaiset, 1 illallinen + teatteriliput
- matkanjohtajan palvelut

Matkatiedustelut, ilmoittautumiset : Sirkka Härkönen, puh. 040 8380962

sp: sirkukka.harkonen@gmail.com tai oman yhdistyksen matkavastaavalle

Varausmaksu 50 € maksettavaseitsemän vuorokauden kuluessa ilmoittautumisesta.

Varausmaksua ei palauteta. **Maksun saaja:** Julkisen alan eläkeläisten liitto KELO ry, matkailujaosto

tilinumero: FI29 1555 3000 1206 84.

MUISTA henkilökohtainen matkavakuutusja passi!!

PS: Jos haluat Tallinkin Club One-pisteet itsellesi, ilmoita kortin numero matkaa varatessasi

Hallituksen esitys eduskunnalle sote-maakuntien perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi sekä Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan 12 ja 13 artiklan mukaisen ilmoituksen antamiseksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uuden hallintotason, sote-maakuntien, perustamisen ja toiminnan kannalta keskeiset lait, joita ovat sote-maakuntalaki, laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, laki pelastustoimen järjestämisestä, laki sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla sekä niiden yhteinen voimaannanolaki, sote-maakuntien rahoituslaki sekä ehdotukset kuntien valtionosuutta koskevan lainsäädännön, verolainsäädännön, sote-maakuntien henkilöstöä koskevan lainsäädännön sekä eräiden yleishallintoa koskevien lakien muuttamiseksi.

Sosiaali- ja terveystalvaeluja sekä pelastustointa koskevan uudistuksen tavoitteena kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja, turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveys- sekä pelastustoimen palvelut, parantaa turvallisuutta, palveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta, turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti, vastata yhteiskunnallisten muutosten mukaan tuomiin haasteisiin ja hillitä kustannusten kasvua.

Esityksen mukaan Suomeen muodostetaan 21 sote-maakuntaa, joille siirrettäisiin kuntien vastuulla nykyisin olevat sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävät. Uudenmaalla sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu poikkeaisi muun maan ratkaisusta siten, että Helsingin kaupungille jäisi kuitenkin edelleen niiden järjestämisvastuu. Lisäksi palvelujen järjestämisestä vastaisi Uudellamaalla neljä sote-maakuntaa ja terveydenhuollossa lisäksi HUS-maakuntayhtymä. Terveydenhuollon järjestämisvastuu jakautuisi laissa ja järjestämissopimuksessa määriteltävällä tavalla alueen sote-maakuntien, Helsingin sekä HUS-maakuntayhtymän välillä.

Ympäristönterveystensuojelu sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen jäisivät kuntien tehtäviksi mutta edistämistehtävä olisi myös sote-maakuntien tehtävä. Opiskeluhuollon koulukuraattori- ja koulupsykologitehtävät siirtyisivät kuitenkin sote-maakunnille.

Sote-maakunnat olisivat julkisoikeudellisia yhteisöjä, joilla on alueellaan itsehallinto. Uudet sote-maakunnat olisivat alueeltaan nykyisiä maakuntia vastaavia, mutta Uudenmaan maakunnan sekä Itä-Savon sairaanhoitopiiriin kuuluvien kuntien osalta poikettaisiin nykyisestä maakuntajaosta. Sote-maakuntien ylin päättävä toimielin olisi vaaleilla valittava sote-maakuntavaltuusto.

Sote-maakuntalaissa säädettäisiin sote-maakunnan toimintaa, taloutta ja hallintoa sekä talouden tarkastusta koskevat säännökset. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettavalla lailla siirrettäisiin kunnallisen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuu perustettaville sote-maakunnille. Pelastustoimen järjestämisestä annettavalla lailla siirrettäisiin kunnallisen pelastustoimen järjestämisvastuu perustettaville sote-maakunnille.

Sosiaali- ja terveydenhuollon alueellisen yhteistyön ja tarkoituksenmukaisen palvelurakenteen varmistamiseksi muodostettaisiin viisi yhteistyöaluetta. Yhteistyöalueeseen kuuluvat sote-maakunnat laatisivat nelivuositain yhteistyösuunnitelman.

Ehdotuksessa säädettäisiin täsmällisemmin sote-maakunnan järjestämisvastuusta sekä tarkkarajaisemmin palvelujen hankkimisesta yksityisiltä palvelutuottajilta sekä vuokratyövoiman käy- 2 töstä. Voimaannanolaisissa säädettäisiin sellaisten sote-maakunnalle siirtyvien ostopalvelusopimusten mitättömyydestä, joissa olisi sovittu ehdotettujen järjestämisvastuuta ja ostopalveluja koskevien järjestämislain säännösten vastaisesti, jos sopimusta ei voida muuttaa lainmukaiseksi.

Valtion mahdollisuutta ohjata sote-maakuntien vastuulle kuuluvaa sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea ehdotetaan samalla vahvistettavaksi. Valtioneuvosto vahvistaisi joka neljäs vuosi strategiset tavoitteet sosiaali- ja terveydenhuollolle. Sote-maakuntien pitäisi ottaa tavoitteet huomioon omassa toiminnassaan ja myös yhteistyösopimusten valmistelussa. Lisäksi sosiaali- ja terveysministeriö neuvottelisi vuosittain sote-maakuntien kanssa niiden järjestämismäisvastaulle kuuluvan sosiaali- ja terveydenhuollon toteutumisesta. Vastaavasti valtioneuvosto vahvistaisi joka neljäs vuosi strategiset tavoitteet pelastustoimelle ja sisäministeriö neuvottelisi vuosittain sote-maakuntien kanssa niiden järjestämismäisvastaulle kuuluvan pelastustoimen toteutumisesta.

Sote-maakuntien toiminta rahoitetaan pääosin valtion rahoituksella ja osaksi palvelujen käyttäjiltä perittävillä asiakasmaksuilla. Rahoituksesta säädetäisiin sote-rahoituslailla. Rahoitus määräytyisi laskennallisesti osin sote-maakunnan pääosinpalvelujen tarpeen sekä olosuhdetekijöiden perusteella. Pelastustoimen rahoitukseen vaikuttaisi lisäksi riskikerroin. Valtion rahoitus olisi sote-maakunnille yleiskatteellista. Rahoitusvastuun siirtyessä kunnilta valtiolle, on valtion tuloja lisättävä ja kuntien tuloja vastaavasti vähennettävä niiltä pois siirtyvän rahoitusvastuun verran. Tämän takia valtion verotuloja ehdotetaan kasvatettavaksi kiristämällä valtion ansiotuloverotusta. Jotta kokonaisveroaste ei kasvaisi, veloitetaan kunnat alentamaan kunnallisveroa. Kunnallisveron vähennys olisi 12,63 prosenttiyksikköä kaikissa kunnissa. Myös kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta alennettaisiin ja valtion osuutta vastaavasti kasvatettaisiin.

Sote-maakunnalla ei olisi lähtökohtaisesti oikeutta ottaa pitkäaikaisesta lainaa. Sote-maakunta voisi kuitenkin ottaa valtioneuvoston myöntämän lainanottovaltuuden puitteissa pitkäaikaista lainaa investointien rahoittamiseksi. Lisäksi säädetäisiin kiireellisen ja välttämättömän investoinnin lisälainoitusmahdollisuudesta. Sote-maakuntien olisi laadittava lainakehyksen sisältämistä investoinneista investointisuunnitelma, jonka hyväksyisivät osaltaan sosiaali- ja terveysministeriö ja sisäministeriö.

Verotusta koskevat muutokset toteutettaisiin verovelvollisten kannalta mahdollisimman neutraalisti. Verorakenteen muutokset eivät voimaan astuessaan aiheuta verotuksen kiristymistä.

Kuntien valtionosuuksia ehdotetaan vähennettäväksi siirtyviä tehtäviä vastaavalta osalta ja tästä sekä kunnallisveron alentamisesta aiheutuvia. muutoksia rajoitettaisiin valtionosuusjärjestelmään sisällytettävällä pysyvällä määrätymistekijällä ja valtionosuusjärjestelmämuutoksen tasauksella.

Kunnallisen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palveluksessa oleva henkilöstö siirtyisi Helsingin kaupungin palveluksessa olevaa henkilöstöä lukuun ottamatta sote-maakuntien palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. HUS-sairaanhoitopiirin henkilöstö siirtyisi HUS-maakuntayhtymälle.

Sairaanhoitopiirien ja kehitysvammaisten erityishuoltopiirien kuntayhtymät sekä niiden omaisuus, vastuut ja velvoitteet siirtyisivät sote-maakunnille. HUSin omaisuus siirtyisi kuitenkin HUS-maakuntayhtymälle ja Helsingin kaupungin omaisuus ei siirtyisi mutta tältä osin säädetäisiin taloudenhoidon eriyttämistä kaupungin muusta taloudenhoidosta. Sote-maakunnille siirtyisi kunnista, Helsingin kaupunkia lukuun ottamatta, sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastus- 3 toimen järjestämiseen liittyvä irtain omaisuus. Omaisuussiiroista ei suoritettaisi korvausta kunnille eikä kuntayhtymille muutoin paitsi sellaisissa tilanteissa, joissa kunnan taloudellinen itsehallinto kaventuisi.

Sote-maakuntalaissa säädetäisiin myös sote-maakuntien yhtiömuotoisesta toimitila- ja kiinteistöhallinnon osaamiskeskuksesta, jossa valtio voisi olla osakkaana. Osaamiskeskuksen tehtävänä olisi ylläpitää sote-maakuntien yhteistä tilatietojärjestelmää ja sillä voisi olla myös muita sote-maakuntien päättämiä tehtäviä.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi, että eduskunta hyväksyisi annettavaksi Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan 12 ja 13 artiklan mukaisen ilmoituksen peruskirjan soveltamisesta Suomessa kuntiin ja sote-maakuntiin. Ilmoitus on tarkoitettu tulemaan voimaan kuukauden ensimmäisenä päivänä kolmen kuukauden kuluttua sen jälkeen, kun siitä on ilmoitettu sopimuksen tallettajalle.

Ehdotuksen mukaiset sote-maakunnat perustettaisiin mahdollisimman pian lakien hyväksymisen ja vahvistamisen jälkeen. HUS-maakuntayhtymä perustettaisiin perussopimuksen hyväksymisellä. Ensimmäiset maakuntavaalit toimitettaisiin muualla paitsi Helsingissä 23.1.2022. Ensi vaiheessa sote-maakuntien väliaikaishallinto ja maakuntavaalien jälkeen valittujen sote-maakuntavaltuustojen toiminnan käynnistymisen jälkeen sote-maakunnat valmistelevat toiminnan organisoinnin sekä henkilöstö- ja omaisuussiirrot yhdessä kuntien ja kuntayhtymien kanssa siten, että sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen sekä muiden erikseen säädettävien palvelujen ja tehtävien järjestämisvastuu siirtyisi sote-maakunnille vuoden 2023 alusta lukien.

Esitykseen liittyvät lait on tarkoitettu tulemaan pääosin voimaan vuoden 2023 lukien. Uudistuksen voimaannapolain on tarkoitus tulla voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2021. Lisäksi sotemaakuntalakia sovellettaisiin osittain jo heti sote-maakuntien toimintaan.

Turusta Hilikka Mattila lähetti oheiset terveiset: (sote uudistukseen)

- Turvattava nykyiset palvelut
 - Palvelumaksuihin ei korotuksia
 - Lääkärille pääsyyn helpotusta ja jatkohoito turvattava
 - Palvelujen saanti samasta paikasta
 - Hoitajamitoitus
 - Eläkeläisten verotusta ei tule korottaa
 - Eläkkeisiin ei pidä kajota
 - Sairaankuljetukset yksinäisille vanhuksille kuuluuko ambulanssille vai kela taksille siitä on tullut paljon huonoa palautetta, kun ambulanssi ei kuljeta .
- Voiko siihen asiaan vaikuttaa?

1. Tavoitteet

Yhdistyksemme yhtyy Valtioneuvoston hallitusohjelman sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen tavoitteeseen kaventaa ihmisten hyvinvointi- ja terveyseroja, turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut kaikille Suomessa asuville sekä parantaa näiden palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta ja vastaamista erityisesti yhteiskunnallisten muutosten mukanaan tuomiin haasteisiin, kuten väestön ikääntymiseen, huoltosuhteen heikkenemiseen ja julkisen talouden kustannusten kasvun hillitsemiseen.

Yhdymme myös uudistuksen tavoitteeseen muodostaa nykyistä kantokykyisempien toimijoiden yhtenäinen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palvelurakenne, jolloin palvelut koottaisiin yhden päätöksenteon, johtamisen ja budjetoinnin alle. Kannatamme myös kustannusten kasvun hillitsemistä hallinnollisilla, rakenteellisilla ja toiminnallisilla muutoksilla, jos niillä tehostetaan palvelutuotantoa sekä saadaan aikaan nykyistä parempaa tehokkuutta ja vaikuttavuutta. Hyvältä kuulostaa myös palvelurakenne, jossa yksi järjestäjä vastaisi lähtökohtaisesti asiakkaan kaikista sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palveluista, mikäli se sisältää kannusteen huolehtia asiakkaan palveluista tarveperusteisesti, oikea-aikaisesti ja kustannusvaikuttavasti.

2. Sote-maakunnat, aluejako ja niiden hallinnon ja talouden järjestäminen

Se, että esityksessä ehdotetaan siirrettäväksi sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu kunnilta uudelle perustettavalle hallintotasolle sote-maakunnille, joita syntyisi peräti 21 Uudenmaan ja Helsingin erityisjärjestelyineen ja näiden lisäksi perustettaisi vielä viisi yhteistoiminta- aluetta, vaikuttaa yhdistyksemme mielestä mieluummin hallintokustannuksia kasvattavasti kuin kustannusten kasvua hillitsevältä, eli hallintorakenne näyttäisi olevan pahasti ristiriidassa edellä esitettyjen tavoitteiden kanssa mukaan lukien palvelujensaatuuden ja saavutettavuuden parantaminen erityisesti ikääntyvän väestön pelastus- ja perusterveydenhoidon palvelujen saatavuuden osalta.

Helsingiläisenä eläkeläisyhdistyksenä ehdoton kantamme on, että hallintouudistuksella ei saa heikentää Helsingin kaupungin nykyisiä sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluja, ei niiden saatavuutta, saavutettavuutta, laatua eikä varsinkaan rahoitusta.

3. Sosiaali- ja terveydenhuolto

Yhdistyksemme ei vastusta ehdotusta, että sosiaali- ja terveydenhuollon perus- ja erikoistason järjestämisvastuu koottaisi yhden järjestäjän eli sote-maakuntien

vastuulle, eikä sitä, että ehdotus kokoaisi myös toiminnan yhden budjetin alaisuuteen edellyttäen, että perustettavan, uuden hallintorakenteen kustannukset pystytään kattamaan kokonaisverotusta kiristämättä ja siten, että helsinkiläisten eläkeläisten palvelujen saatavuus, saavutettavuus ja laatu eivät vaarannu.

Meille on kirjaimellisesti elintärkeää saada terveyspalvelumme ja nimenomaan pelastuspalvelut heti, kun niitä tarvitsemme.

Kannatamme periaatetta, että palvelujen järjestämisvastuu on riittävän vahvalla julkisen sektorin toimijalla, omassa tapauksessamme Helsingin kaupungilla ja pidämme hyvänä sitä, että kaupunki järjestämisvastuunsa nojalla voi niin halutessaan aina ja ilman lakisääteisiä rajoituksia, käyttää hyväkseen yksityisen ja kolmannen sektorin yrityksiä varmistamaan palvelujen helpon ja nopean saatavuuden.

Kun esityksessä todetaan, että...

”Palvelut tulisi toteuttaa yhteen sovitettuina palvelukokonaisuuksina sekä maakunnan väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita, lähipalveluina. Palveluja voitaisiin koota suurempiin kokonaisuuksiin soite-maakunnan alueella silloin, kun se on tarpeen niiden saatavuuden ja laadun turvaamiseksi tai kun palvelujen tarkoituksenmukainen, kustannusvaikuttava ja tehokas toteuttaminen edellyttävät sitä.”

...toivomme, ettei ”väestön tarpeet huomioon ottavien lähipalvelujen” ja ”kustannusvaikuttavan ja tehokkaan toteuttamisen edellytysten” välille synny ristiriitaa esimerkiksi siten, että pieniä, kodinomaisesti toimivia vanhusten hoivayksiköitä yhdistetään suuriksi laitospäivähoito- ja sänkkipaikoiksi. Se ei mielestämme olisi enää väestön tarpeiden huomioon ottamista vaikka onkin kustannustehokasta.

Eläkeläisjärjestönä haluamme korostaa sosiaali- ja terveyspalvelujen saamista vaivattomasti ”yhdeltä luukulta”, pelastustoimen ja sairaaloiden päivystyspalvelujen nopeaa ja laadukasta toimintaa sekä perusterveydenhoidon ja erikoissairaanhoidon hoitopolkujen saumatonta yhteistoimintaa. Kannatamme esityksen sisältämää palvelusetelien tarjoamista palvelujen saatavuuden varmistamiseen, mutta epäilemme palvelumaksujen käyttöönottoa, koska maksu muodostaisi vanhukselle kynnyksen hakeutua terveyspalveluihin ajoissa, ei rahanpuutteen, vaan vanhuuden mukanaan tuoman säästämisasenteen vuoksi. Helsingin kaupunki ei ole palvelumaksuja perinyt, joten niitä ei lainsäädännöllä tulisi palveluntuottajille asettaa.

Helsingin kunnalliset eläkeläiset ry

Liisa Hanganmäki
puheenjohtaja

Aulis Laakso
sihteeri

JOENSUUN JULKISEN ALAN ELÄKELÄISET JAE ry

Joensuun julkisen alan eläkeläiset JAE ry:n lausunto SOTE-lakipaketista:

UUDISTUKSEN TAVOITTEET:

Esitetyt tavoitteet ovat erinomaisia. Muutoksen rahoitus ei kuitenkaan tue hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamista maan eri osien välillä. Päinvastoin tarvevakioituun rahoitukseen jo tehdyt muutokset lisäävät terveyseroja tiheästi ja harvaan asuttujen alueiden välillä. Lakiehdotukseen sisältyvä rahoitusmalli tulisi lisäämään terveyseroja maan eri osien välillä. Rahoitus on hoidettava tarvevakiointiin perustuvan mallin mukaisesti. Uudistuksen valmistelussa on koko ajan pidettävä esillä sen erinomaiset tavoitteet ja huolehdittava siitä, että kaikki tavoitteet toteutuvat.

UUDISTUKSEN HALLINNOLLINEN RAKENNE:

Helsingin ja Uudenmaan erillisratkaisu luo sekavuutta valtakunnalliseen malliin. Kun HUS tuottaa myös koko maalle palveluja joitakin vakavia ja harvinaisia sairauksia koskeissa tilanteissa, on mahdollisuus, että erilaiset hallintoratkaisut voivat vaikeuttaa, jossain tapauksessa jopa ehkäistä avun saannin muualla asuvalta potilaalta. Lisäksi muualla on yhteinen SOTE, Helsingissä ja Uudellamaalla toiminnot pidetään erillään. Se ei saa lisätä hallintoa sekä hallintokustannuksia, jne.

Pääkaupunkiseudun muusta maasta poikkeava malli uudistuksen rakenteissa antaa vaikutelman siitä, että alue haluaa saada uudistuksen edut, mutta ei halua sitoutua uudistuksen kokonaisuuteen. Uudistuksen kustannuksia koskee sama tilanne, epätaloudellisesti palvelut tuottaneet haluavat edut, mutta eivät halua tehostaa toimintaansa.

Muun muassa Helsinki ja Uusimaa haluavat uudistuksen edut, mutta eivät halua muuttaa ja tehostaa toimintaansa siten, että pystyisivät samoilla kuluilla/asukas hoitamaan palvelutuotannon kuin palvelutuotannon parhaiten hoitaneet alueet. Tasavertaiset palvelut tasapuolisesti rahoitettuna pitää olla uudistuksen perusteena.

KUNNALLE JÄÄVÄT TEHTÄVÄT JA YHDYSPINTAAN SIOJITTUVAT TEHTÄVÄT

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen jää kuntien tehtäväksi. Ajatuksena se on hyvä, mutta kuntien taloustilanne huomioiden siinä on todellinen vaara, että terveyden edistäminen jää kuolleeksi kirjaimeksi, ellei kuntien velvollisuuksia pystytä määrittämään konkreettisesti niin, että tulokset ovat mitattavissa. Kuraattoritehtävien siirto maakunnille erottaa kunnan ylläpitämän koululaitoksen ja siihen elimellisesti kuuluvan kuraattoritoiminnan toisistaan eli ratkaisu on ajateltu hallinto edellä eikä se edistä koululaisten hyvinvointia. Molemmista asioista on jo kertynyt negatiivisia esimerkkejä Siun Soten toiminnassa. Samoin tulisi käymään kautta maan.

Koulukuraattoreiden ja -psykologien merkitys kouluyhteisössä vaikuttaa todella pitkäaikaisesti, jopa ihmisen koko elämän ajan, positiivisesti tai negatiivisesti. Sen vuoksi tämä ammattiryhmä on pidettävä tiiviisti kouluyhteisössä ja niin, että heidän työnsä fokus on vain ja ainoastaan kouluyhteisössä.

SOTE-MAAKUNTIEN ITSEHALLINTO:

Itsehallinnon toteutuminen edellyttää vaaleilla valittavia päättäjiä ja näiden päättäjien päätösvallassa olevia tuloja. Siksi verotusoikeus on välttämätön, mutta ajan myötä kokonaisveroastetta nostava.

Itä-Savon sh-piirin jakaminen ei ole perusteltua, koska sen heijastusvaikutukset muun itäisen Suomen hallintojakoon, vaalipiireihin, jne. tulisi ajan myötä olemaan suuret. Ensin on selvitettävä kaikki välittömät ja välilliset vaikutukset ja tehtävä niiden vaikutuksista vertailu muuhun Suomeen. Eri alueilla asuvien kansalaisten vaikutusmahdollisuuksia ja tasa-arvoa ei saa enää huonontaa.

Kun SOTE:n myötä Suomeen rakentuu kokonaan uusi hallintoporras, on jo perustamisvaiheessa pystyttävä varmistamaan palveluiden tuotanto niin, että kunnat eivät jatkossa joudu palkkaamaan omaa henkilöstöä siksi, että maakuntatasolla kunnille ja kuntalaisille tuotetut palvelut eivät olisi tarpeiden mukaisia. Tällaisesta ristiriidasta on jo käytännön esimerkkejä mm. ICT-, työvoima- ja koulukuraattoripalveluissa alueilla, joilla maakunnallinen julkisorganisaatio tai yhtiö on palvelujen tuottajana.

JÄRJESTÄMISVASTUU JA OSTOPALVELUIDEN KÄYTTÖ :

Erinomainen tavoite!

VALTION OHJAUS JA TULOSNEUVOTTELUT:

Tässä itsehallinto muuttuu niin, että pahimmillaan se voisi olla vanhan läänijaon ja maaherra-aikakauden hallintomalli: Maakuntahallinto toimii keskushallinnon jatkeena. Strategiset tavoitteet ovat vielä OK, mutta vuosittaiset tulosneuvottelut ja -sopimukset yhdistettynä keskushallinnon antamaan rahoitukseen siirtävät vallan itsehallinnolliselta maakunnalta keskushallinnolle. Neuvottelujen lopputuloksen tulee aina olla sellainen, että vaikuttavasta ja taloudellisesti tehokkaasta toiminnasta palkitaan, ei rankaista.

SOTE-MAAKUNTIEN RAHOITUS:

Tässä on selvä ristiriita edellisiin nelivuotiskausien ja vuosittaisten keskushallinnon kanssa solmittavien sopimusten suhteen sanottaessa, että rahoitus olisi yleiskatteellista, joka sinällään olisi hyvä asia. Edellisen vaalikauden sosiaaliministeri Rehula ilmaisi asian niin, että ministeriö tulee ohjaamaan maakuntia tiukalla kädellä.

Pelastustoimen kohdalla riskikerroin sisältää myös riskin haja-asutusalueen toimijoille ja asukkaille, vaikka heidän velvollisuutensa yhteiskuntaa kohtaan verojen ja veroluonteisten maksujen muodossa on sama kuin tiheästi asuttujen alueiden kansalaisilla. Jos esim. tulipalo kohtaa haja-asutusalueen puusepän yritystä, olisi seuraukset samat ellei pahemmat kuin taajamassa toimivalla yrittäjällä. Riskikertoimen lisäksi kriteereihin täytyy lisätä jokin elementti niin, että haja-asutusalueillakin on mahdollisuus saada pelastustoimen apua kohtuullisen ajan kuluessa.

Veronkannon muuttuminen enemmän valtion suuntaan on hyvä asia ja palvelee kansalaisten valtaosaa. Jos kuntaveroa lasketaan 12,63 prosenttiyksikköä ja lisäksi vielä vähennetään yhteisöveron osuutta, on tarkasti katsottava, että samalla ei leikata varsinkaan reuna-alueiden kuntien elinkelpoisuudesta. Palvelumaksujen tason tulee olla sellainen, että jokainen kansalainen voi hakeutua palvelujen piiriin aina apua tarvitessaan. Nyt tilanne on se, että osalle väestöä palvelujen omavastuuosuuskin on liian korkea. Silloin kansalainen joutuu punnitsemaan esim. ruoan ja sairaanhoidon välillä. Tämä pakollinen valintatilanne tilanne pitää uudistuksessa korjata.

OMAISUUDEN SIIRTO SOTE-MAAKUNNILLE:

Kiinteistöjen omistus on jatkossakin oltava suoraan julkisella toimijalla. Mahdollinen siirto johonkin yhtiöön – vaikkakin julkishallinnon omistamaan – loisi tilaisuuden kiinteistöjen myyntiin eri tahoille kansainväliset sijoitusyhtiöt mukaan luettuna. Tällöin sotetoiminnan kustannukset kohoaisivat vuokrien muodossa kohtuuttomiksi. Esimerkkejä tällaisista omistajamuutosten seurauksista on riittämiin.

Jos omaisuus halutaan siirtää maakunnille, tulee ainakin kuntien/kuntayhtymien investointeihin ottamien ja maksamattomien lainojen siirtyä maakunnille. Maakunnasta katsoen Helsingin muusta maasta poikkeava kohtelu ei ole perusteltua. Sen mahdolliset vaikutukset koko maan toimintoihin, kustannuksiin ja rahoitukseen tulee selvittää ennen lopullista päätöstä. Tärkeää on säilyttää HUS:n mahdollisuus ja velvollisuus palvella koko maata erikoisosaamista vaativissa asioissa.

TUKIPALVELUITA TUOTTAVAT YHTIÖT:

Kun julkishallinnon sisään rakennetaan oy-muotoisia toimijoita oy-lain tuottovaatimuksineen, merkitsee se sitä, että yhtiö muutaman vuoden kuluessa etääntyy ”emosta” alkaen elää omaa elämäänsä ja pyrkien

täyttämään oy-lain vaatimukset. Osakeyhtiö osaoptimoineen muodostaa ongelmallisen tilanteen kokonaisedun kustannuksella. Tällaisia esimerkkejä julkishallinnon omistamista yhtiöistä on kautta maan.

--

TUKITEHTÄVISSÄ TYÖSKENTELEVIEN HENKILÖIDEN SIIRTO SOTE-MAAKUNNAN PALVELUKSEEN:

Jo toteutuneiden siirtymisprosessien perusteella on nähtävissä, että henkilöstön siirtymisiin on vaikuttanut esim. työntekijän ikä, terveydentila, "pärstäkerroin" ym. Tässä uudistuksessa työpaikka ja ansiotason säilyminen tulee varmistaa kaikille.

KEVA:n (kuntien eläkevakuutus) SUHDE SOTE-MAAKUNNAN OMISTAMIEN YHTIÖIDEN TYÖNTEKIJÖIHIN:

Uudistuksessa on huolehdittava siitä, että yhtiötkin pysyvät Kevassa. Näin henkilöstön jo ansaitut eläke-edut säilyvät ja Kevalla säilyy maksutulo mahdollistaen sen toiminnan.

--

YLEISIÄ NÄKÖKANTOJA EHDOTETTUUN LAKIPAKETTIIN:

Jokaisen ihmisen kohtaa vuorollaan ikääntymisen. Muutoksen on vastattava positiivisella tavalla erityisesti ikääntymisestä johtuvaan, luonnolliseen palvelutarpeen kasvuun sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa. Palveluiden saatavuus, laatu, määrä ja kustannukset on oltava tasapuolisia kansalaisen asuinpaikasta riippumatta

Tarvevakioitu palvelujen rahoitus jo aiemmin päätetyllä tavalla vastaa suomalaisten oikeustajua ja on tasapuolinen maan eri alueilla asuville. Se toteuttaa demokratiaa. Jos päättäjät rankaisevat taloudellisesta ja tehokkaasta työstä ja asiansa hyvin hoitaneita alueita, kuten ehdotuksesta voidaan päätellä, äänestäjien luottamus poliitikkoihin ja julkiseen päätöksentekoon rapautuu. Uudistuksessa on siirryttävä yksikanavaiseen rahoitukseen. Vain siten sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaiskustannuksia voidaan hallita.

Uudistuksen tuloksena esimerkiksi hoitoon pääsyn täytyy nopeatua. Samalla hoitokustannukset alenevat helpompina sairauksia, lyhentyvinä hoitoaikoina, pienenevinä lääkekuluina. Lisäksi esim. Joensuussa ja P-K:ssa on huomioitava, että kuntamenot ovat vahvasti nousussa, koska lakiehdotuksen mukaan Siun Soten rahoituksen alijäämä näyttää tulevaisuudessa vain pahenevan tarvevakioinnin laskentamallista poikkeavalla rahoitustavalla. Valtion rahoitus ei ole silloin riittävää. Jo nyt kuntien on lisättävä yhtymän rahoitusta, sisältävät kuntien muut suunnitelmat lähivuosille mitä tahansa.

Elokuinen ilta Viinijärvellä enteili "trooppista" yötä

Kuva:mp

AJANKULUTUSTA KORONA-AIKAAN ELÄKELÄISTEN SILMIN

Emme varmasti monikaan olisi viimevuoden puolella ymmärtäneet, mitä maailmassa voikaan eteen tulla. Miten elämämme ja päivittäiset rutiinimme voi yksi koronavirus muuttaa. Kiinassa, kun virus ilmestyi, ainakaan minä en osannut ennakoida sen koskevan pientä Suomeamme pahasti. Helmikuussa olimme jo aivan toista mieltä ja pian yhteiskunta alkoi rajoittaa toimiamme, etenkin meitä 70+-ikäisiä. Lapsemme ohjeistivat ja vahtivat liikkumistamme ja kieltelivät meiltä sitä sun tätä. Jotkut meistä naureskelivat heidän huolestumisilleen ja toiset meistä oikein loukkaantuivat; eikö meillä vanhemmilla olekaan omaa järkeä. No, tilanne on tämä, ajankulua on keksittävä.

Ensiksi tuntui, että olemme aivan hukassa, kun piti vain olla kotona ja minnekään ei saanut mennä. Lääkäriin käynnit peruttiin, ei edes hammaslääkäri huolinut, kun näki syntymävuotemme. Lehdet kirjoittivat, ettei saa olla menemättä lääkäriin, jos tuntee tarvetta. Ole siinä sitten menossa, kun kännykkä täyttyi peruutuksista. Harva meistä kai itse varatun ajan peruutti.

No, pari kuukautta ihmeteltiin ja mieli antoi ymmärtää, että kyllähän elämä jatkuu, ei se vielä pysähtynyt. Tuli äitienpäiväkin ja keksittiin viettää sitä piholla ja nähdä lapsenlapsiakin turvavälien puitteissa, silloin vielä luvatta. Lupakin saatiin myöhemmin, kun huomattiin, että fysiikka ja mieliala alkaa pettää, etenkin yksinasuvilla. Tuli pihajummat ja parvekkeellekin ohjattiin jumppaohjeita. Netti täyttyi liikuntaohjeista ja televisiokin näytti voimisteluoheja. Sen kuin vain osallistuu halutessaan.

Lapset tai kauppapalvelu hoiteli ruokaostokset, rahaakin säästy. Tee ostoslista viikoksi, kahdeksi, eikä ole itse ostoksilla. Heräteostot jää tekemättä, kannatan jatkossakin, jos vain joku haluaa kokeilla. Kampaajat menettivät tulojaan, kun moni alkoi harrastaa itseparturointia. Jotkut uskaltautuivat salaa lapsiltaan käydä kampaajalla, siinä tosin käry kävi nopeaan. Meidän parastamme jälkikasvu tarkoittaa, vaan olemme tottuneet asiamme itse hoitamaan, niin on siinä monella nielemistä.

Mitä enemmän alkoi sopeutua tähän päivärutiinien muuttumiseen, niin ainakin minä allekirjoittanut ihastuin meidän luontoomme. Tämä karanteeniaika osui niin hyvin vuoden kauniimpaan aikaan. Niin monta hienoa asiaa bongaa luonnossa, joita ei aiemmin ole katsonut samoilla silmillä. Auringonpaisteessa männyn kaarnakin, kuinka kauniisti se punertaa! Vesihelmet kasteen jälkeen. Ja linnut, nehän vasta tänä keväänä ovat livertäneet, tuntuu niiden äänien voimistuneen. Puhelimet ovat kovilla, ikään kuin kävisi kylässä. Äkkiä menee tunti ystävän kanssa jutellessa. Alkuun piti katsoa Tv:stä jokainen koronatiedotus, nyt alkaa kyllästyttää ainainen tiedottaminen ja tilastojen seuraaminen.

Ikäväkin on monella ja etenkin omaa Kelon porukkaa, jäi kesäretket ja vuosikokoukset pitämättä. Toivo on suuri, että syksyllä oltaisiin normaalissa tilanteessa, emmekä joutuisi uudelleen eristykseen. Jaksetaan kaikki tämän vaiheen yli vahvalla ja positiivisella otteella ja tavataan heti, kun sopii

Kyllikki Manninen VSSHP:n Kuntayhtymän Henkilökunta JHL 114 ry eläkeläisjaosto

ELÄMÄ ENNEN KORONAA - JA KORONA-AIKANA

1 (2)

Hyvät Kelolaisen lukijat. Uskallan väittää että, suomessa ei varmaan ole montaakaan ihmistä, joka ei tiedä mikä on Koronavirus. Menneiden aikojen ennustaja, nimeltään Nostradamus on sanonut aikoinaan, "Keltainen vaara tulee idästä". Muistan jo lapsuudestani, että kun puhuttiin tuon Nostradamuksen ennustuksesta (mieleeni syöpynyt nimi), että se siihen aikaan, 50-luvulla, tarkoitti että tykit ja joukot tulevat idästä, ja taas sota alkaa. Eivät tulleet, vaan tuli paljon pahempi, tuo vaarallinen Covid-19 virus. Näkymätön, hajuton, mauton ja väritön. Siksi on niin mahdotonta uskoa, että tuo tauti on niin tappava.

Palaan kuluvan vuoden maaliskuuhun. Pohjoisessa, Lapin hiihtokeskuksissa alettiin ihmetellä, että mikä virus turisteilla on, kun alettiin sairastella flunssaa erilaisine oireineen.

Olimme Keloliiton kylpylämatkalla Eestin Pärnussa 9.–16.3. Viikon alussa ei suomen uutisissa tullut mitään huolestuttavaa asiaa koronaviruksesta. Puolivälissä sitten tuli tieto, että Pohjoismaista ja Eelistä tulijoiden ei tarvitse olla kahden viikon kotikaranteenissa. Mutta kun tulimme 16.3 maanantaina kotisuomeen, jouduimme kuitenkin kahden viikon kotikaranteeniin. Niin nopeasti tilanne muuttui tuon kaamean viruksen takia. Mainitsen tässä ne hyvät asiat, joita saimme kokea Pärnun kylpyläviikolla. Hoidot sujuivat kuin ennenkin, mutta minulle oli ainakin uutta se, että porukka innostui ja osallistui Estonia kylpylän ala-aulassa lauluiltaan niin innokkaasti. Se johtui tietysti siitä, että oli hyvä säestys ja laulattajat mukana. Risto, Auli, Veikko, Sauli, sekä Tauno säestivät osaavasti, esilaulajana toimi Anja. Aamulla meikäläinen ihmetteli, että onpa kurkku kipeä ja arka. No, johtui siitä, että en ole laulanut pitkään aikaan niin antaumuksella, jopa pari tuntia yhteen menoon. Olisikohan ollut osuutta lauluintoon kaimani Liisan tarjoamasta maukkaasta ja vahvasta kahvista. Oli mukavaa ja rentouttavaa, sekä hyvää seuraa. Se oli parasta elämänlaatua. Kiitokset Keloliiton matkailujaoston vetäjille Sirkalle ja Ainille.

Ensimmäinen tietoomme tullut koronakuolema 30.3. oli yhdistyksemme miespuolinen jäsen. Tämä tähän koronaan kuollut henkilö oli ainoastaan viikon sairaalassa ennen kuin menehtyi. Hän kaatui ns. saappaat jalassa. Mistä hän virustartunnan sai, jäi arvailuksi, sen ainakin tiesimme, että hän osallistui vapaaehtoisena ruokapakettien jakoon.

Yhdistysten toimintaan rajaukset ja kokoontumiskiellot toivat lisätöitä. Seurata ja tiedottaa jäsenistölle peruuntuneista tilaisuuksista, matkoista, tapahtumista, kokouksista sekä kerhoista. Oli siinä puuhaa yhdistyksemme hallituksella kirjoittaa ja lähettää e-mailia sekä kirjepostia yli 500 jäsenelle, aina muuttuneen tilanteen mukaan. Hallituksen kokouksiakin pidettiin sisätiloissa maskit kasvoilla sekä ulkotiloissa.

Jäsenistökin kyseli kuulumisia ja odotteli, josko syksyllä päästäisiin uuteen normaaliin. Heinäkuun puolella näytti, että tilanne rauhoittuu koronasta. Tätä kirjoittaessa tilanne on epävarma, miten tauti leviää sekä mitä kieltoja ja rajoituksia on tulossa kansalaisten normaaliin toimintaan, mm. kokoontumiskäytäntöihin jne. Sen tiedämme tänään, että kasvomaskisuositus on annettu, ja ne maat on lueteltu mihin ei suositella matkustamista, sekä kahden viikon karanteeni niistä maasta palaaville on tiedossa.

Yksityiskohtaisempaan asiaan en Omalta osaltani kesä on kulunut ihan mukavasti. Sukulaisvierailujen merkeissä kävin tapaamassa siskoja Ähtärissä ja Pyhärannassa. Molemmat ovat hoitokodeissa, iältään 94 ja 88 vuotta. Näin miten vanhuksiamme hoidetaan yksityisissä hoivakodeissa. Paikkakuntien Korona-ajan hoitotavoissa, suhtautumisessa sekä yhteydenpidossa omaisiin on ainakin eroja, jopa noiden kahden paikkakunnan välillä. tässä kirjoituksessani mene. Hoitelen sisarteni asioita suoraan hoitolaitoksen kanssa. Jos jotain sellaista asiaa tulee, että pitää ulkopuolisen tahon puuttua asiaan hoidon, kohtelun tai ravinnon suhteen teen empimättä

valituksen sisarteni puolesta, hyvän ja arvokkaan, ammattimaisen sekä laadukkaan hoidon saamisen puolesta. Pitäkää huolta niistä ihmisistä, jotka eivät enää itse jaksa pyytää heille kuuluvia palveluita. Huoli-ilmoituksen voi tehdä kuka tahansa, esim. kunnan sosiaalityöntekijälle. Laki velvoittaa ilmoituksen perusteella viranomaisen tarkistamaan asian.

Tämä kirjoitukseni on paljolti koronaa jne. Ajankohtaisia asioitakin on hoidettava ja otettava niihin kantaa, kun pyydetään. Keloliittomme pyysi yhdistyksiltä lausuntoa "Sotelakiuudistus" - lakiluonnoksesta. Yhdistykseni on lähettänyt lausunnon Keloliiton puheenjohtaja Päivi Lilleberg'ille, hän tulee varmaan kirjoittamaan asiasta jossain Kelolaisen numerossa.

Pitääkö olla huolissaan. Minun mielestäni pitää. Pandemia on heikentänyt yhteiskunnan taloudellisen aseman niin, että ei tarvitse odottaa eläkkeiden euromääräistä korotusta tai veron alennusta. Hyvä että entinenkin taso säilyy. Täytyy muistaa, että eläkkeisiin voidaan koskea eduskunnan taholta säätämällä poikkeuslaki. Sotekin voi pahimmillaan tuoda ne palvelut maksulliseksi, joita ei joillakin paikkakunnalla ole peritty, esim. terveyskeskus-maksu.

Tehkäämme työtä yhdessä yhdistyksissämme sekä yksityisesti eläkeläisten hyvinvoinnin puolesta.

KELOLIITTO eikä sen yhdistykset ole sitoutuneet mihinkään poliittisiin puolueisiin. Muistakaa kuitenkin! Kunnallisvaalit ovat huhtikuussa 2021,

**JÄSENET! KÄYKÄÄ ÄÄNESTÄMÄSSÄ NIIN ETTÄ KELOLAISTEN
ÄÄNETYSPROSENTTI ON 100**

Toivottavasti pian päästään ns. uuteen normaaliin.

Terveisin! Liisa Hangonmäki Helsingin kunnalliset eläkeläiset ry

Korona suojattu hallitus

Tallink/Silja Line ja Kelo ry:n yhteistyö

CLUB ONE ON ITÄMEREN MONIPUOLISIN KANTA-ASIAKASOHJELMA

Kiireetöntä yhdessäoloa rakkaiden kanssa, rauhoittavaa merimaisemaa, upeita makuelämyksiä ja huippuviihdettä. Niistä on Tallinkin ja Siljan minilomat tehty. Club One -kanta-asiakkaamme nauttivat lisäksi maissa ja merillä omista eduistaan – entistään edullisemmista löydoistä, pääsylipuista ja etuhintaisista minilomista.

Sinulle Club One Silver -jäsenyys veloituksetta

Club One on palkitseva kanta-asiakasohjelma, jossa on kolme tasoa: Bronze, Silver ja Gold. Liittyminen on sinulle ilmaista, ja nyt pääset jäsenetuna suoraan Club One Silver -tasolle. Lisää vain liittyessäsi 138713 :n sopimusetunumero sille varattuun kenttään liittymislomakkeella.

Jos olet jo Bronze-tasolla ja tilisi pääkortinhaltija, lisää sopimusetunumero Club One -tilisi tietoihin Club One -verkkopalvelussa. Jos olet rinnakkaisjäsen, voit pyytää tilisi pääkortinhaltijaa lisäämään tiedon Club One -tilin tietoihin verkkopalvelussa.

Liity nyt Club One -kanta-asiakkaaksi osoitteessa www.tallinksilja.fi/liity-jaseneksi

Käytä liityessäsi sopimusetunumeroa: **138713 JULKISTEN ALAN ELÄKELÄISTEN LIITTO KELO RY**
Lisätietoja: www.clubone.fi

 CLUB ONE

Oikeudet muutoksiin pidätetään.

Myyntipäällikkö PETER SNELLMAN Yritys- ja Tapahtumamyynti, kertoo yhdistysten matkavastaaville laivayhtiön tarjoamista tuotteista matkojen järjestämisessä
Kuva: mp

Olemme avanneet Turvan seniorisivuston, mutta kuten näette, sen sisältö ei juuri nyt ole tähän ajankohtaan kaikkein sopivin (paljon matkustamiseen liittyvää asiaa). **On siinä muutakin huomioitavaa (mp)**

<https://www.turva.fi/henkiloasiakkaat/vakuutukset/elamanvaiheet/seniorit>

Mikkelin julkisen alan eläkeläiset

pitivät kevätkokouksensa perjantaina 21.elokuuta 2020 kello 12.00 Aarno Allénin pihalla.

Kokouksen jälkeen syötiin Kalevi Pylvänäisen valmistamaa muikkusoppaa. Aarno Allén ja Kalevi Pylvänäinen olivat aamulla käyneet Pitkäjärvellä kalassa ja perunatkin olivat Aarnon omasta maasta.

Kalasopan jälkeen aloitimme hanuristi Veli Muttilaisen säestämänä yhteislaulutilaisuuden. Laulun jälkeen paistettiin vielä makkaraa.

Niin kuin laulun sanoissa sanotaan ”Meillä kaikilla oli mukavaa”

Olisitpa sinäkin ollut mukana!

KALAKALE_ITSE_KALASTAJA_
JA KOKKI_LÄHIRUOKAA

HANURISTI_KERTO O VITSEJÄ

LAULU_TAPAHTUMA

ARSKA KODASSA

Joensuun yhdistys teki 40 jäsenen voimin kesäretken Ilomantsiin, Kalevalan laulumaille

Ensimmäinen kohde oli Taistelijan Talo Ilomantsin Hattuvaarassa. Se on rakennettu Ilomantsissa käytyjen, Suomen itsenäisyyden kannalta ratkaisevien taistelujen muistoksi ja muistuttamiseksi sodan mielettömyydestä. Talon isäntä Jouni Puruskainen kertoi upeasti historiasta ja opasti niin Talon kuin sitä seuranneen retken EU:n mantereeseen itäisimmälle pisteelle, jossa yhteiskuvat ja paljon, paljon muita kuvia näpsittiin.

Paluumatkalla kävimme Katri Valan näyttelyssä. On muuten sama pihapiiri, missä moottorisahoilla sahattiin karhunveiston maailmanmestaruudesta elokuun alussa. Samassa rakennuksessa vuoden ITE-taiteilija Paula Huhtanen esitteli Ilo ylimmillään -näyttelyään. Upea kokemus sekin. Päivän päätteeksi kävimme täydentämässä juomavarastoja Hermannin Viinitilan myymälässä. Pari tuntia lisää ja olisimme voineet käydä myös Hermannin Viinitornissa. Hieno retki alusta loppuun. Sääkin oli puolellamme. Teksti/kuvat Ari Tiainen

Suomen ja Euroopan Unionin mantereiden itäisin piste sijaitsee Ilomantsin kunnan Hattuvaaran kylän Virmajärvellä. Paikka sijaitsee saareissa, jossa Suomen ja Venäjän valtakunnan raja tekee 54 asteen mutkan. Rajan ylimalkainen kulku muuttuu koillisesta luoteeseen.

Lähde: Rajavartiolaitos (mp)

Vuoden ITE- taiteilija Paula Huhtanen Ilo ylimmillään näyttelystä

Kuva taiteilija Paula Huhtanen

Kuva : Eija Hiltunen

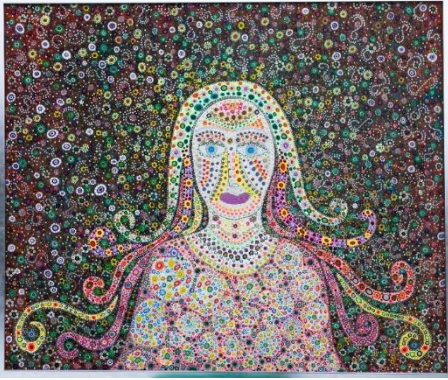
Pesimäsuoja kolopesiville I-III

kuva : Vilma Rimpelä

Nojatuoli

Kuva : Tuija Valkeapää

Ethnic icon
Kuva : Vilma Rimpelä

Onnellinen saha
Kuva: Vilma Rimpelä

Tulenkantaja
Kuva: Vilma Rimpelä

Taikakengät
Kuva: Vilma Rimpelä

Runoilija Katri Vala kuului 1920-luvulla vaikuttaneeseen nuorten taiteilijoihin Tulenkantajien ryhmittymään, joka halusi avata ikkunat auki Eurooppaan. Katri Vala oli myös opettaja, suomentaja ja kolumnisti. Hän toimi Ilomantsissa vuosina 1925-1929 kirkonkylän yläkoulun opettajana ja asui myös koululla. Hänen täällä kirjoittamiaan runoja on julkaistu runokokoelmissa *Sininen ovi* ja *Maan laiturilla*.

Lähde: Katri Vala kulttuurikeskus "ikkunat auki eurooppaan", Kuva: näyttelytilasta Ari Tielinen

Kylpylämatka Pärnuun

Sirkka Härkönen

Kelon matkailujaoston matka suuntautui perinteiseen Tapaan Pärnuun

Pärnu on Pärnun kaupunkiin kuuluva epäitsenäinen kaupunki Pärnumaan maakunnassa Lounais-Virossa

Iltaisin hotellin aulan kahviossa Kelolaispelimannit, laulattivat meitä matkalaisia.

Sauli kyseli mitä lauluja toivotaan, ja toiveita riitti. Iloinen ilmapiiri ja yhteenkuuluvuus porukkaan musiikin myötä oli mukavaa

Yhdessä oli mukava olla ja sohvia järjesteltiin tarpeen mukaan.

Matkailujaoston sihteeri
Aini Leminen

Matkailijaoston puheenjohtaja
Sirkka Härkönen

Sauli ja Tauno. Risto ja Vexsi

23
Kylpylämatkalta...

Mikkelin julkisen alan eläkeläiset ry

Yhdistys on perustettu Mikkelissä 23.3.1987. Yhdistys on kuulunut perustamisesta lähtien valtakunnalliseen Julkisen alan eläkeläisten liiton KELON ry. Yhdistyksemme puheenjohtaja on KELOry:n hallituksessa. Yhdistyksemme on poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton. Viralliset kokoukset ovat kevät/syyskokous.

Yhdistyksemme kokoontuu **kerhopäivään joka kuukauden 3.perjantai klo.12-15 vanhalla sotilaskodilla** (jääkärinkatu 9). Kerhopäivässä pidetään kevyt talkujumppa, ajankohtainen luento tai vain mukavaa yhdessäoloa ja vaihdetaan kuulumisia. Nautimme kahvista/teetä sekä hyvästä pullasta, kokeilemme arpaonnea. Yhdistyksemme varaa teatteri/konserttilippuja. Varainhankinta perustuu yhdistyksen järjestämiin myyjäisiin ja arpajaisiin.

Kun olet jäämässä tai olet eläkeellä, olet tervetullut yhdistyksemme toimintaan!

Toiminta syksy 2020

21.8.2020 klo.12.00-15.00 Aarno Allén pihalla

Kangaskatu 3, Pitkäjärvi

Kevätkokous+ yhteislaulutilaisuus Veli Muttilainen säestää

Kahvi+makkaratarjoilu.

18.9.2020 klo.12.00-15.00 Sotku

Tuolijumppa, vakuutusyhtiö Turvan edustaja tulee kertomaan vakuutusasioista.

Kahvi +pulla arpajaiset.

18.10 2020 klo. 12.00–15.00 Sotku.

Syyskokous, kahvitarjoilu+ arpajaiset.

20.11.2020 klo.12.00-15.00 Sotku

Jumppa, kahvi+pulla+ arpajaiset luennoitsija selviää myöhemmin.

18.12.2020 klo.12.00-14.00 Yhdistyksen yhteinen

joulupuuro Paikka- ja aika tarkentuu myöhemmin.

Seuraamme mahdollisia ”koronarajoituksia”

Jäsenmaksu 15€ vuonna 2020

Yhdistyksen tilinumero FI585271 04202811 81

YHDISTYS		SYNTYMÄAIKA (VAPAAEHTOINEN)	
SUKUNIMI		ETUNIMET	
LÄHIOSOITE		POSTINUMERO	POSTITOIMIPAIKKA
PUHELIN	SÄHKÖPOSTI		
TYÖNANTAJANI OLI (VAPAAEHTOINEN)			AMMATILIIITTONI (VAPAAEHTOINEN)
PÄIVÄYS		ALLEKIRJOITUS	
YHDISTYKSEN MERKINTÖJÄ			
HYVÄKSYTTY JÄSENEKSI	JÄSENMAKSU €	ALLEKIRJOITUS	

Mikkelin julkisen alan eläkeläiset

Yhdistyksen hallitus vuonna 2020

Ylhäältä vasenmalta: Aarno Allén varapuheenjohtaja, Matti Laitinen, Pauli Nieminen taloudenhoitaja, alarivi vasenmalta Ari Lehtinen puheenjohtaja, Eija Nuppunen-Lehtinen sihteeri, Harri Valkonen varajäsen, Arja Häyrinen.

Puheenjohtaja

Ari Lehtinen 0503426646

ari@lehtiset.fi

Varapuheenjohtaja

Aarno Allén 0440362533

Taloudenhoitaja

Pauli Nieminen 0443335065

paulinieminen@windowslive.com

Sihteeri

Eija Nuppunen-Lehtinen 05044574471

e.maritta.korte@gmail.com

Arpoja myyvät Kalervo Valkama, Marja Rikberg

Arkiston hoito Matti Laitinen

Yhdistyksen emäntä/vara Eija Nuppunen-Lehtinen/ Arja Häyrinen

Matkavastaavat

Aarno Allén 0440362533

Ari Lehtinen 0503426646 ari@lehtiset.fi

Julkisen alan eläkeläisten liitto KELO ry

Hyvinvointia läpi elämän...

KELO-liiton tehtävä (säännöt):

Edunvalvonta ja jäsenten aktiivisuuden edistäminen

Tarkoituksensa toteuttamiseksi liitto seuraa yleistä yhteiskunnallista, taloudellista ja sosiaalista kehitystä, tekee niihin liittyviä aloitteita, esityksiä ja antaa lausuntoja. Liitto ohjaa ja neuvoo jäseniään eläkeläisten asemaan liittyvissä asioissa järjestämällä kokouksia, neuvontaa, koulutusta, tiedotustoimintaa, juhlia, loma- ja virkistystilaisuuksia, opinto- ja tutustumismatkoja sekä laatimalla tarvittavia eläkeläisten asemaan ja toimintaan liittyviä selvityksiä. Liitto rakentaa yhteistoimintaa erityisesti eri eläkeläisjärjestöjen ja ammattiyhdistysliikkeen kanssa eläkeläisten edunvalvonnassa.

KELO-liitto muodostuu neljästätoista alueellisesta jäsenyhdistyksestä. Keskusteluja uusien yhdistysten kanssa on viritteillä jatkuvasti, koronapandemia on viime aikoina vaikuttanut keskusteluja hidastavasti.

Fakta: Työeläkeläiset ovat maamme suurin kansalaisryhmä yli miljoonalla suomalaisella. Kun mukaan lasketaan myös kansan- ja takuueläkkeellä olevat, meitä on jo lähes 1,5 miljoonaa.

Jäädessäsi ansaitulle työeläkkeelle:

§ Tulosi puolittuvat, puolittuvatko samalla menosi?

§ Ihmisen ikääntymiseen liittyvä terveyden ylläpito, kuten lääkäri- ja lääkemenot lisääntyvät.

§ Eläketulosta joudut luovuttamaan hieman suuremman osuuden veroihin ja veroluontoisiin maksuihin kuin palkkatulosta. Tämä näkyy verottajan (vero.fi) verolaskurista.

§ Vaikka me eläkeläiset olemme suurin kansalaisryhmä, olemme samalla myös hajanaisin kansalaisryhmä.

Useimmat eläkeläisjärjestöt ovat puolueisiin sidoksissa olevia - niiden tytäryhteisöjä - jolloin ne toimivat emopuolueensa periaatteiden mukaan. Kun kukin puolue on vuorollaan valtakunnan asioista hallitusvastuussa, ei niiden eläkeläisjärjestöistä oikein mikään pysty asettumaan vahvasti ja pysyvästi vain eläkeläisjäsentensä etujen ajajaksi. Vastaava tilanne on sellaisten eläkeläisyhdistysten kohdalla, joiden keskusjärjestön päätehtävä on jokin muu kuin eläkeläisten edunvalvonta.

27 Yhdistymisen merkitys:

§ KELO-liitto toimii julkiselta sektorilta eläkkeelle siirtyneiden henkilöiden valtakunnallisena etujärjestönä tavoitteena jäsenten sosiaalisen aseman ja eläke-etujen turvaaminen ja parantaminen sekä yhteiskunnallisen aseman kohottaminen.

§ Vain ammatti- ja ammattiliittotaustaiset eläkeläisjärjestöt voivat toimia täysin itsenäisesti, puolueiden näkökannoista ja hallitusvastuusta riippumattomina keskittyen omien jäsentensä etujen ajamiseen.

§ Mitä enemmän riippumattomilla, ammattitaustaisilla eläkeläisyhdistyksillä on jäseniä ja mitä enemmän näiden yhdistysten keskusliitoissa on jäsenyhdistyksiä, sitä suurempi painoarvo on keskusliittojen (meidän) mielipiteillä.

§ Jos ja kun me olemme yksimielisiä, ääntämme kuullaan ja päättäjät ottavat tahtomme huomioon.

Vain itse voimme vahvistaa eläkeläisten äänen kuulumista yhteiskunnallisessa päätöksenteossa! Meidän pitää rohjeta vaikuttaa kaikkiin puolueisiin ja kaikkiin poliittisiin päättäjiin. Me teemme eläkepolitiikkaa. Se on meille avainasia.

LIIKE ON LÄÄKE ja pitää pillerit purkissa

§ KELO-liitto pyrkii ylläpitämään ja edistämään jäsentensä henkistä ja fyysistä toimintaa erilaisten virkistys- ja harrastustapahtumien avulla.

§ KELO-liitto järjestää vuosittain useita yhteisiä jäsenmatkoja (MATKAILUJAOSTO) kotimaahan ja ulkomaille. Matkat ovat hyvin edullisia ja jäsenistön keskuudessa hyvin suosittuja. Monilla matkoilla on jokin teema, kuten kulttuuri, ympäristö, nähtävyydet, jne, jne. Matkojen kohteissa ja sisällöissä vain mielikuvitus on rajana. Mennään sinne, minne jäsenet haluavat.

KELO ry ajaa Sinun etua, tule mukaan, tuo mielipiteesi, osallistu toimintaan!!

Huomioita eläkerahastoista:

§ Kun työeläkejärjestelmä luotiin 1960-luvun alussa, tavoite oli saada rahastoihin kahden vuoden eläkepalkkarahat. Nyt työeläkerahastoissa on varoja reilusti yli 200 000 miljoonaa euroa. Summa vastaa noin neljän vuoden Suomen valtion budjettia ja kahdeksan vuoden kaikkia eläkemenoja.

§ Nykyisellä eläkerahojen keräys- ja maksujärjestelmällä vuosisadan puolivälin tienoilla rahastoissa on jo 800 miljardia. Se vastaisi Suomen valtion 14 vuoden budjettirahoja ja 30 vuoden eläkemaksuja. Mikä on päättäjien mielestä rahastojen riittävä suuruus ja miksi rahaa kerätään yli todellisen tarpeen?

§ Mikä on ansiosidonnaisen työeläkejärjestelmän nykyisyys, merkitys ja tulevaisuus, koska ansiosidonnaisuutta sen alkuperäisessä merkityksessä ei enää ole?

Rajalammin kalastajan kuulumisia.

Vuosia sitten kirjoitin tässä

julkaisussa kalastajan juttuja tietysti kalastuksesta ja hänen perinne kalaruoka resepteistään, ei aina niin terveellisistä mutta sitäkin maukkaammista.

Nyt on kalastaja ollut jo vuosia eläkkeellä yhteiskunnan palveluksesta ja jättänyt taakseen idyllisen lammen seudun ja siirtynyt maalikylän asukiksi.

"Kerran maalainen aina maalainen" tuumii ukko. Niinpä hän eukkonsa kanssa hankki ranta paikan kylläkin suuremman veden ääreltä kuin hänelle rakas Rajalampi.

Siellä ukko muorinsa kanssa viettää aikaa ainakin kesällä ja retkeilee talvisin

Taakse on jäänyt rajalammin seudun lakka- ja karpalo suot. Tilalle on tullut toisenlaiset maisemat loistavine kanttarelli, torvisieni jne.metsineen joista muori innokkaana sienestäjänä ja marjastajana hankkii särvintä heille . Ukko taas pysyy tavoilleen uskollisena ja viihtyy veden äärellä.

Ukon järven vilja ja muorin metsän antimet monen lajin marjoiheen hyvällä viinillä ryyditettynä saavat aina makuhermot nautinnon lumoon.

Tulkoon tässä mainittua ettei Rajalammin maisemissa ukon ruokajuoma ollut suinkaan viini vaan omatekoinen juoma, joka ei aina ollut marjamehu.

Rajalampi oli korpiseutujen keskellä, Tiluksen tuvassa kaikki ikkunat metsään päin. Lintu ja metsän eläin kanta oli runsas, mutta ei ne ukkoa silloin juuri kiinnostanut.

Nyt suuren veden äärellä on aikaa katsella ja seurata vuodenaikojen vaihtelua, seurata runsasta vesilintu kantaa näiden muuttoa ja pesintää.

Muori on taas erikoistunut näiden seuraamisen lisäksi ruokkimaan talvisin pikkulintuja. Samoin marja ja sieni retkellä tiedostanut vuosia seudulla majailevan karhun jota tosin onnekseen ei ole kohdannut silmäkkäin todisteena on vain tuoreet mörön sellaiset.

Viihtyisää on vanhusten elämä, saa valita maalikylän ja ranta elämän väliltä. Ukko manailee että vanhoilla päivillään piti opetella kaiken maailman netit ja älykalikat. Aikaansa seuraavahan ukko on aina ollut, näin tulee asiatkin hoideltua.

Muorin runsaat kuka istutukset luovat viihtyisyyttä jota vanha Rajalammin kalastajakin sanoi kovasti arvostamansa Jälkikasvuakin heillä on jopa neljänteen polveen saakka.

Näitä pitkäaikaisen tutun tarinoita vähän kateellisena kuunteli ja muistiin laitto **Martti" Masa" Piironen**
Kuviakin löytyi ukon arkistosta

Liiton hallitus 2020

Puheenjohtaja
Päivi Lilleberg, Helsinki
p.040 7658950
sposti: paivimarja.lilleberg(AT)gmail.com

Varapuheenjohtaja
Ari Tiainen, Joensuu
p.050 5118343
sposti: arit(AT)elisanet.fi

Hilkka Mattila Turku
p. 040 7677346
sposti:hilkka.annikki.mattila(AT)gmail.com

Eero Haavisto Vantaa
p, 0400 458007
sposti:eero.haavisto(AT)elisanet.fi

Ari Lehtinen Mikkeli
p. 050 3426646
sposti: ari(AT)lehtiset.fi

Anna-Maija Mäkipaakkanen Hyvinkää
p. 040 7319641
sposti: am.makipaakkanen(AT)gmail.com

Helena Tervo, Kemi
p.044 5440416
posti: helena.tervo(AT)hotmail.com

Hallituksen varajäsenet:

Liisa Hangonmäki, Helsinki
p. 0400 413035
sposti: liisa.hangonmaki(AT)gmail.com

Tellervo Karhapää, Vantaa
p. 040 7284030
sposti: telle.karhapaa(AT)kolumbus.fi

Liisa Paavola Karhula
p. 044 9183570
Sposti: keijo1960(AT)luukku.com

Taloudenhoitaja/sihteeri
Anne Ruikka, Helsinki
p. 040 5616573
sposti: annemarie.ruikka(AT)gmail.com

Tiedottaja
Kelolaisen taitto
Martti Piironen, Joensuu
p.0500679840
sposti: marttip3(AT)gmail.com

Liiton verkkosivujen Webmaster
Esko Orajarvi, Oulu
p. 050 4107087
Sposti: eorajarvi(AT)gmail.com

Liiton hallitus: Ari Lehtinen, Eero Haavisto, Anna-Maija Mäkipaakkanen, Ari Tiainen, Liisa Hangonmäki, Päivi Lilleberg, Hilka Mattila, Helena Tervo
Kuvasta puuttuvat Tellervo Karhapää ja Liisa Paavola, .

Kuva: mp

Toimihenkilöt

Taloudenhoitaja/sihtööri
Anne Ruikka
Helsinki

Webmaster
Esko Orajärvi
Oulu

Tiedottaja/Kelolaisen taitto
Martti Piironen
Joensuu

KELO-liiton yhdistysten yhteystiedot

Eläkeläiskerho HELY ry

Puheenjohtaja Timo Tilli, sposti: [timo.tilli\(AT\)hotmail.com](mailto:timo.tilli(AT)hotmail.com)

Helsingin kunnalliset eläkeläiset ry

Liisa Hangonmäki, sposti [liisa.hangonmaki\(AT\)gmail.com](mailto:liisa.hangonmaki(AT)gmail.com)

Hyvinkään julkisen alan eläkeläiset ry

Puheenjohtaja Anna-Maija Mäkipaakkanen,
sposti: [am.makipaakkanen\(AT\)gmail.com](mailto:am.makipaakkanen(AT)gmail.com)

Joensuun julkisen alan eläkeläiset ry

Puheenjohtaja Merja Kinnunen, sposti: [merja.kinnunen\(AT\)gmail.com](mailto:merja.kinnunen(AT)gmail.com)

Karhulan kunnalliset eläkeläiset ry

Puheenjohtaja Erik Marin: sposti (sihteeri Liisa Paavola) [keijo1960\(AT\)luukku.com](mailto:keijo1960(AT)luukku.com)

Kotkan kunnalliset eläkeläiset ry

Puheenjohtaja Laila Väisänen, sposti: [aila.vaisanen\(AT\)kymp.net](mailto:aila.vaisanen(AT)kymp.net)

Kuopion kunnalliset eläkeläiset ry

Puheenjohtaja Keijo Karttunen, sposti [keijoka1\(AT\)dnainternet.net](mailto:keijoka1(AT)dnainternet.net)

Meri-Lapin kunnalliset eläkeläiset ry

Puheenjohtaja Helena Tervo, sposti: [helena.tervo\(AT\)hotmail.com](mailto:helena.tervo(AT)hotmail.com)

Mikkelin julkisen alan eläkeläiset ry

Puheenjohtaja Ari Lehtinen, sposti: [ari\(AT\)lehtiset.fi](mailto:ari(AT)lehtiset.fi)

TKL eläkeläiset

Puheenjohtaja Markku Kierikka, sposti: [makeanne\(AT\)gmail.com](mailto:makeanne(AT)gmail.com)

Turun liikennelaitoksen eläkeläiset

Puheenjohtaja Pekka Leino, sposti: [leino.pekka\(AT\)gmail.com](mailto:leino.pekka(AT)gmail.com)

KELO-liiton yhdistysten yhteystiedot

JHL Turku eläkeläiset ry

Puheenjohtaja Hannele Vepsä, sposti: [hannele.vepsa\(AT\)gmail.com](mailto:hannele.vepsa(AT)gmail.com)

Vantaan julkisen alan eläkeläiset ry

Puheenjohtaja Anneli Korhonen, sposti: [anneli.korhonen\(AT\)gmail.com](mailto:anneli.korhonen(AT)gmail.com)

VSSHP:n Kuntayhtymän henkilökunta JHL ry

Puheenjohtaja Kyllikki Manninen, sposti: [manninen.kyllikki\(AT\)gmail.com](mailto:manninen.kyllikki(AT)gmail.com)

[Linkki TKL: yhdistyksen sivulle:](https://jhl177.jhlyhdistys.fi/)

<https://jhl177.jhlyhdistys.fi/>

VALTAKUNNALLISET ELÄKELÄISJÄRJESTÖT VENK RY

Eläkeläisten edunvalvoja

Valtakunnalliset eläkeläisjärjestöt VENK ry on lähinnä ammattiliittolaispohjaisten valtakunnallisten eläkeläisjärjestöjen muodostama, rekisteröity 18.3.2008

VENK ry:hyn kuuluu kuusi valtakunnallista eläkeläisjärjestöä:

Julkisen alan eläkeläiset KELO ry, Oikeutta eläkeläisille ry, Opetusalan senioriärjestö ry, Päälystöliiton evp-yhdistys ry, VR eläkeläisten liitto ry ja Ruskaliitto ry

VENK sivut: <http://www.venk.fi/>

KELO:n verkkosivut: www.keloliitto.fi

KELO:n jäsenyhdistysten matkavastaavat:

Eläkeläiskerho HELY ry: ei ole erikseen nimettyä, yht:
timo.tilli@hotmail.com,

Helsingin kunnalliset eläkeläiset ry: Aini Leminen, aini.leminen@gmail.com

Hyvinkään julkisen alan eläkeläiset ry: Anneli Neva,
annelineva@hotmail.com,

Joensuun julkisen alan eläkeläiset ry: Ari Tielinen, arit@elisanet.fi

Karhulan kunnalliset eläkeläiset ry: yht: Liisa Paavola,
keijo1960@luukku.com

Kotkan kunnalliset eläkeläiset ry: ei ole yht: Rainer Lassila,
rainer.lassila@msn.com.

Kuopion kunnalliset eläkeläiset: Keijo Karttunen, keijoka1@dnainternet.net

Meri-Lapin kunnalliset eläkeläiset ry: Helena Tervo,
helena.tervo@hotmail.com

Mikkelin julkisen alan eläkeläiset ry: Aarno Allén, yht: Ari Lehtinen,
ari@lehtiset.fi

TKL eläkeläiset: Markku Kierikka, makeanne45@gmail.com

Turun liikennelaitoksen eläkeläiset: Jorma Vesala ja Pekka Leino, yht. Kari Haule, leino.pekka@gmail.com

JHL Turku eläkeläiset ry: Postin vastaanottaja Hannele Vepsä,
hannele.vepsa@gmail.com

Vantaan julkisen alan eläkeläiset ry: ellervo Karhapää,
telle.karhapaa@kolumbus.fi (kevät) Pirkko Hannula,
pirkko.hannula@elisanet.fi, (syksy)

VSSH:n Kuntayhtymän henkilökunta JHL ry 114 eläkeläiset: ei ole,
yht: manninenkyllikki@gmail.com

Puheenjohtajalta	2
Matkailujaosto	3-5
SOTE- kannanotot: hallituksen esitys eduskunnalle, Turusta esitykseen	
Helsingin yhdistyksen kannanotto Joensuun yhdistyksen kannanotto.....	6-13
Ajankulusta korona-aikaan eläkeläisten silmin	14
Elämää ennen koronaa ja koronan jälkeen	15-16
Yhteistyö kumppaneita: Tallink Silja ja Turva	17
Mikkelin julkisen alan eläkeläiset	18
Joensuun yhdistys retkeili	19-21
Kylpylämatka Pärnuun	22-23
Mikkelin yhdistykseltä	24-25
KELO ry.	26-27
Rajalammin kalastajalta	28
Liiton hallitus ja toimihenkilöt	29-30
KELO:n jäsenyhdistysten yhteystiedot	31-32
VENK	32
KELO:n jäsenyhdistysten matkavastaavat	33

Kerro liitostamme tutuillesi joiden tiedät jäävän lähiaikoina viettämään ansaittua "kolmatta elämää" Yhteystiedot löydät tästä julkaisusta sekä liiton verkkosivulta kelo.fi

Liittymiskaavake sivulla 24

Kannen kuva valkoselkätikka: Martti "Masa" Piironen

Laji on Suomessa uhanalainen ja se on voimakkaasti vähentynyt tehostuneen metsätalouden aikana. Pesintöjä löydetään nykyisin noin 100 vuosittain. Kun vielä 1950-luvulla pareja oli arviolta 500. Suomen kanta keskittyy nykyään voimakkaasti Itä-Suomeen, Etelä-Karjalan ollessa vahvinta aluetta. (Wikipediasta)

Kuvasin tämän mökkimme pihapiirissä 9.8.2020 niin harvoin näyttäytyy meilläkin että osuu silmään lähinnä yleisimmästä käpy tikasta, tai paremminkin vaimoni Marjatan silmään, hän onkin varsinainen lintujen ja niiden äänien tunnistaja

Toinen uhanalainen lintu on meillä vieraileva selkälokki, pesii Viinijärven selkäluodolla. Olen ihmetellyt lокkien vainua niitä ei näy missään mutta pienikin kalan perkaus jäte saa ne paikalle, todellista jätehuoltoa.